

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
Mükellef Hizmetler Grup Müdürlüğü

Sayı: 64597866-120-E.10533

Tarih: 08.05.2018

Konu: Şirketlerin avukatlara ödemiş olduğu yol, konaklama vb. masraflar için stopaj yapılıp yapılmacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Şirketiniz tarafından serbest meslek erbabı avukatlarla aylık sabit ücretle anlaşma yapılarak, her türlü giderin şirketinizce ayrıca karşılanması veya dosya başı ayrı ücret belirlenerek, yine her türlü giderin ayrıca avans olarak ödenmesi veya avukatların yapmış oldukları yol, konaklama vb. masrafların tevsik edici belgeleriyle birlikte şirketinize bir dekont ekinde ibraz edilmek suretiyle yansıtılması halinde şirketinizce stopaja tabi tutulmadan gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun,

65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

67 nci maddesinde; "Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.

Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazanca ilave edilir.

Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 328'inci maddesine göre hesaplanan müspet fark kazanca eklenir.

Vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara sarf edilen para ve ayınlar kazanç sayılmaz."

94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat

yapmaya mecburdurlar."

96 ncı maddesinin birinci fıkrasında ise; "Vergi tevkifatı, 94 üncü madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder"

hükümlerine yer verilmiştir.

94 üncü maddenin 2 nci bendinin (b) alt bendinde ise; yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemeler üzerinden (2009/14592 sayılı B.K.K. ile 03.02.2009 tarihinden geçerli olmak üzere) %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Avukatlık Ücreti" başlıklı 164 üncü maddesinde; avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade ettiği, avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmayacağı ve dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücretinin avukata ait olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Serbest meslek erbabının, müşterisinden veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyetiyle ilgili olarak, para ve ayın şeklinde aldığı gider karşılıkları da, ayrıca hasılat sayılmıştır. Buna karşılık, vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi alanlarda harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan para ve ayınların hasılat sayılmayacağı 67 nci maddenin 4 üncü fıkrasında hüküm altına alınarak gider karşılıklarına bir istisna getirilmiştir. Ancak, bunların tamamen söz konusu hususlara harcanmış olması gerekmektedir. Aksi halde, alınan paralardan harcanmayan kısım hasılat yazılmak zorundadır.

Bu açıklamalara göre, Şirketiniz tarafından avukatlara ödenen yol, konaklama vb. masraf ve giderler serbest meslek kazançlarında hasılat sayıldığından söz konusu masraflar için serbest meslek erbabı avukatlarca serbest meslek makbuzu düzenlenip Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi gereğince %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.